

и један и други имали право законодавне иницијативе, предлагања закона с тим да су у Народном представништву оба дома била равноправна у законодавној делатности. Тако се ни један закон не може издати, укинути, изменити или обуставити пре него се већином гласова усвоји у Народној скупштини и Сенату. Због дводомног карактера (постојања Сената као горњег дома) Народно представништво је изгубило лаички и демократски елемент и снагу јер је установа другог дома превасходно имала за циљ да заштити богату и утицајну мањину од сиромашне скупштинске већине изабране на демократским изборима. За разлику од претходног Устава, овим није предвиђена одговорност владе и министара пред парламентом јер су они, супротно духу парламентаризма, зависили од краља који их је постављао и смењивао по својој вољи. Поред владе, која није била парламентарна, остао је исти као и пре и Државни савет са 15 чланова и са уставном позицијом и овлашћењима саветодавног органа и административног суда који је био другоразредног значаја у односу на краља и Народно представништво. Судска власт је и даље гарантована судовима који треба да је врше сходно начелу њихове независности и непокретности судија, с тим што се детаљно регулисање судске организације и њене надлежности препушта самом закону. Као што је овај Устав заостајао за претходним у погледу организације власти, тако је учинио један корак назад и у погледу гарантовања грађанских права. Пре свега, лична права нису била заштићена и гарантована као пре јер је, рецимо, изостала забрана прогонства грађана из земље или протеривање из једног у друго место, али и у погледу претреса стана за који се не тражи као пре да се врши уз присуство два сведока или забрањује ноћу. И у погледу политичких права, Устав од 1901. није садржавао оне гаранције које су постојале пре а то се види посебно код слободе штампе која је штуро регулисана и трпи законска ограничења. Све у свему, овај Устав од 1901. је значио један корак назад у развоју српске уставности. Увођење Сената, ограничење бирачког права, укидање парламентарне одговорности владе и др. су биле недемократске мере и уставна решења која су значила враћање ка личном режиму за који се веровало да заувек припада прошлости.

4. Устав Краљевине Србије од 1903.

Назадни Априлски устав који је краљ Александар Обреновић октроисао 1901. био је честа мета напада опозиције, пре свега радикала. Око њега и на њему се испробавала и испитивала снага краља, али и саме опозиције. Због њега је на крају дошло и до чувеног преврата и убиства